EGY CSEPP VÍZBŐL

8. számú melléklet

A VÍZ A MŰVÉSZETEKBEN

a)

A TISZA

Gyűjtötte: Benedek Elek

Az Úristen megteremtette az egész világot, s mindennek megmutatta a helyét.

- Itt állnak a hegyek. Itt a rétek. Itt az erdők.

Szép sorjában helyet mutatott a tengereknek, tavaknak, folyóknak, patakoknak is. Hogy, hogy nem, a Tisza legutoljára maradt. A Tisza szomorúan tekintett föl az Úrra.

- Hát az én helyem hol, merre lesz, Uram?

- Lám, lám, rólad szinte megfelejtkeztem - mondá az Úr mosolyogva. Egyszeriben szólította Gábort, a magyar arkangyalt.

- Gábor, húzass barázdát a Tiszának is!

Gábor arkangyal elővette aranyos ekéjét, egy szamarat fogott elébe, s mondta a Tiszának, hogy csak menjen mindenütt az eke nyomán.

Elindítja a szamár az ekét, a Tisza meg csak mendegélt utána, de egyszerre csak a szamár hol erre, hol arra kap bogáncskóró után, s az eke ki-kizökkent az egyenes járásából. Ha közel nem látott harapnivalót, messzire is kitért a szamár az egyenes útból, aztán megint más irányba, ide-oda, mindenfelé.

Azért olyan girbén-görbén, csavargósan járó a Tisza.

b) Nagyobbaknak lehet a mese helyett pl.:
http://mek.oszk.hu/00700/00709/html/vs190602.htm

Juhász Gyula: A kis Tisza hídján

A kis Tiszán át karcsú híd vezet,
Borongva állok a zöld víz felett,
Mely szilaj ifjúsággal boldogan,
A mármarosi bércről most rohan.

Előtte az út hosszú és szabad,
Új tájon várja az új pillanat,
Kitárul előtte a végtelen,
Öleli büszkén és szerelmesen.

A hídon bús, kaftános raj mozog,
Ünnepi estén itt imádkozók,
Monoton dallam zsong a víz felett,
Kopottan, fázón ünnepel Kelet!

Ifjú Tisza, vad vággyal törtető,
Te fiatalság, szépség és erő,
Elnézem elmélázva a habot
Mely tiszta zöld, acélos és ragyog.

S a másik Tisza jut eszembe már,
Mely Szeged táján oly merengve jár,
Iszapos, álmos, csöndes ott szegény,
És rozsdás emlékek a fenekén.

És ahogy állok e zöld víz felett,
Valami nagy nyugalmat érzek:
Tisza! Vár ránk a tenger, a halál,
De ifjúságunk itten újra vár!

c) A Tisza eredete: Képek a Tiszáról
Google keresőbe beírni: Tisza eredete
pl. http://tiszastage.blog.hu/2009/02/27/kalandozas_a_fekete_tisza_forrasanal

„KÉPEK” projektoron kivetítve

d) Közmondások, szólások:

Forrás: O. Nagy Gábor: Szólások és közmondások könyve alapján
Fogyasztó kúra Kiadó: Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány 2009.,
és http://www.termeszetvedo.roszkenet.hu/site_in/LEADER_2011/7.pdf

Közmondások, szólások	Magyarázat
Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak szíve vissza.	A Tisza vidékére való ember mindenhonnan visszavágyik születési földjére.
Sok víz lefolyik addig a Tiszán.	Soká lesz az még.
Tiszába hord vizet.	Hiábavaló, felesleges munkát végez.
Tiszát lehetne vele rekeszteni.	Nagyon sok van belőle.
Tiszavirág életű.	Rövid ideig él.
Akkor még a Tisza vize is másfelé folyt.	Nagyon régen lehetett.
Elfognák a Tisza vizét.	Nagyon sokan vannak.
Hidd el bolond, ég a Tisza, szalmával locsolják.	Nem hiszem én azt!
Zavaros, mint a Tisza.	Nagyon zavaros.
Ő se gyújtaná meg aTiszát.	Nagyon gyámoltalan.
Lassan folyt a Tisza, boldog, aki issza.	Boldog ember az, aki a Tisza vidékén él.
Szereti, mint a tiszaiak az árvizet.	Utálja.
Elvezettük a Tiszára, mégis szomjan jött vissza.	Megmutatták neki hogyan kell csinálni valamit, mégsem tudja elvégezni.

e) Népdal a Tiszáról: pl. Által mennék én a Tiszán…
Tisza partján mandulafa virágzik

Közmondások, szólások:

Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak szíve vissza.

Sok víz lefolyik addig a Tiszán.

Tiszába hord vizet.

Tiszát lehetne vele rekeszteni.

Tiszavirág életű.

Akkor még a Tisza vize is másfelé folyt.

Elfognák a Tisza vizét.

Hidd el bolond, ég a Tisza, szalmával locsolják.

Zavaros, mint a Tisza.

Ő se gyújtaná meg a Tiszát.

Lassan folyt a Tisza, boldog, aki issza.

Szereti, mint a tiszaiak az árvizet.

Elvezettük a Tiszára, mégis szomjan jött vissza.

Magyarázatok:

A Tisza vidékére való ember mindenhonnan visszavágyik születési földjére.

Soká lesz az még.

Hiábavaló, felesleges munkát végez.

Nagyon sok van belőle.

Rövid ideig él.

Nagyon régen lehetett.

Nagyon sokan vannak.

Nem hiszem én azt!

Nagyon zavaros.

Nagyon gyámoltalan.

Boldog ember az, aki a Tisza vidékén él.

Utálja.

Megmutatták neki hogyan kell csinálni valamit, mégsem tudja elvégezni.